

Dragi naši čitatelji,
na kraju zadnjeg ovogodišnjeg broja časopisa Hrvatska rosa kojim zatvaramo 21. godinu njegova izdavanja, dopustite mi da Vam se zahvalim na podršci tijekom cijele godine, i to pogotovo Vama, našim stalnim suradnicima koji pišete članke za pojedinačne brojeve, koji koristite ovaj medijski prostor za prezentaciju svojih aktivnosti kojima obogaćujete svoju najbližu sredinu i na taj način pridonosite prezentaciji kulturne baštine naših predaka u čitavom društvu.
Na kraju mi dopustite da Vam u ime uredništva časopisa Hrvatska rosa u novoj 2023. godini, u ovim za sve nas iz više razloga još uvijek nimalo lakim vremenima, poželim prije svega dobro zdravlje, sreću, osobno blagostanje, kako bi nadolazeća godina bila za sve nas puna međusobnog razumijevanja, ljubavi i mira.

Jozefína Daničová

**Adventski koncert 2022
u Devinskom Novom Selu**

HRVATSKA ROSA

Číslo | Broj 4/2022

Vydáva | Izdava: Chorvátsky kultúrny zväz na Slovensku, člen Chorvátskeho svetového kongresu

IČO 17 327 741 | Hrvatski kulturni savez u Slovačkej, člen Hrvatskog svjetskog kongresa

Adresa redakcie: Hrvatska rosa, Istrijská 68, 841 07 Bratislava-Devínska Nová Ves

Tel.: +421-2-6476 1682, Fax: +421-2-6476 1496

E-mail: jdanicova@gmail.com, www.slovhrvat.sk

Šéfredaktorka: Ing. Jozefína Daničová

Redakčná rada: Mária Broszová, Ing. Jozefína Daničová, Ing. Alena Hrzíčová,

Ing. Radoslav Jankovič, RNDr. Ján Máasz

Layout: Mgr. Art. Mária Čorejová

Tlač: Kníhtlač Gerthofer

Vychádza štvrťročne (marec, jún, september, december)

Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.

Registračné číslo: 2837/2002, ISSN 1336-1856

Distribuuje: Chorvátsky kultúrny zväz na Slovensku a chorvátske kultúrne spolky

Ročník XXI. EV 3167/09

Središnji državni ured
za Hrvate izvan Republike
Hrvatske

HRVATSKA OSVOJILA BRONZANU MEDALJU NA SVJETSKOM PRVENSTVU 2023. U KATARU

SADRŽAJ

Strana 4
Adventske koncerte u Slovačkej

Strana 8
Novoselski slavljenici

Strana 21
Ravnica i Rožice u Filežu

Poštovani čitatelji.....3

Adventske koncerte 2022 u Slovačkej.....4

Večer folkloru Hrvata u Slovačkej.....6

Novoselski slavljenici.....8

Ansambl Rosica u posjetu.....12

Aktualno iz muzeja.....16

Rosica je pjevala na otvorenju hrvatske katolicke misije.....19

Projekt „Zapjevajmo kako su nas učili“ za odrasle.....20

Ravnica i Rožice u Filežu.....21

Vijesti iz Hrvatske.....22

Pomalo indikativno se na diplomatski i politički uspjeh nadovezao i onaj hrvatske nogometne reprezentacije na Svjetskom prvenstvu u Kataru 2022. Grandiozan uspjeh hrvatskog nogometa potpisuju Zlatko Dalić i generacija igrača koji su u Kataru ušli u povi-

jest svjetskog nogometa četiri godine nakon što je u Rusiji osvojeno srebro. Pri povratku u Hrvatsku, nogometne reprezentativce iz Katar je dočekalo na desetke tisuća navijača na zagrebačkom Trgu bana Josipa Jelačića. Još uvijek traje euforija i ponos te svi znatizeljno

iščekujemo 2023. godinu. Možemo slobodno reći da su svjetla europskih reflektora uperena prema nama te će se pažljivo pratiti naši koraci u eurozoni i Schengenskom prostoru.

TONI MILANOVIĆ

POŠTOVANI ČITATELJI,

ovih zadnjih dana u godini Vam u ruke stiže zadnji ovogodišnji broj časopisa Hrvatska rosa. Kraj svake kalendarske godine obično je na svim razinama povezan sa zbrajanjem i oduzimanjem, a pri tom ne mislim samo na onu ekonomsku bilancu. Vaša osobna ocjena protekle godine je naravno na svakom od Vas. Kakva je bila protekla godina u životu naše manjine? Odgovor na ovo pitanje, i to u kontekstu protekle četiri godine i perspektive za naredno razdoblje, donio nam je 26. studeni ove godine. Zastupnici pojedinih hrvatskih društava susreli su se u Hrvatskom muzeju u Devinskom Novom Selu na 14. kongresu Hrvatskog kulturnog saveza u Slovačkoj kako bi se osvrnuli na rezultate rada dosadašnjeg vodstva za protekle četiri godine koje je uspješno koordinirao njegov pred-

sjednik Ing. Radoslav Jankovič. Ta se uspješnost očitovala na svim područjima i o tome su ovisile i mogućnosti uspješnog rada naših društava. I zato je izbor predsjednika kojeg su delegirala pojedina hrvatska društva za sljedeće četverogodišnje izborno razdoblje bio jasan. Za predsjednika za buduće četiri godine je opet izabran Ing. Radoslav Jankovič.

U ime uredništva časopisa Hrvatska rosa želimo novoizabranom predsjedniku i cijelom Izvršnom odboru puno nove snage u sljedećem 4-godišnjem izboru razdoblju kako bi uspješno obavljali sve zadatke potrebne za očuvanje baštine naših predaka i predstavljanje hrvatske manjine u Slovačkoj, ali i izvan nje.

Ovogodišnji kraj godine je u Slovačkoj uvelike obilježen predizbornom kampanjom za lokalne i pod-

ručne izbore koji su ove godine prvi put održane isti dan, 29. listopada. Za nas su naravno i rezultati ovih izbora bili vrlo važni te smo im stoga u sva četiri hrvatska sela posvetili veliku pažnju. Bliska suradnja s pojedinim lokalnim samoupravama tijekom cijele godine prilikom naših različitih aktivnosti do sada je bila vrlo dobra i obostrano korisna, pa se nadamo da će tako biti i dalje za dobrobit svih nas. Svoj prethodni mandat na ovogodišnjim izborima obranili su načelnici u Devinskom Novom Selu Dárius Krajčír, u Jandrofu JUDr. Mgr. Jozef Uhler i Gabriela Ferenčáková u Čunovu. U Hrvatskom Grobu su zajedno sa susjednim rastućim novim dijelom Crne vode izabrali novu načelnicu JUDr. Mgr. Vladimíru Vydrovú.

JOZEFÍNA DANIČOVÁ

Dárius Krajčír

Gabriela Ferenčáková

JUDr. Mgr. Jozef Uhler

JUDr. Mgr. Vladimíra Vydrovú

Poštovane načelnice i poštovani načelnici, želimo Vam puno uspjeha u Vašem odgovornom odlučivanju i djelovanju i veselimo se zajedničkom suradnji.

JOZEFÍNA DANIČOVÁ

ADVENTSKE KONCERTE 2022 U HRVATSKI SELI U SLOVAČKOJ

Zajednički nastup hrvatskih ansambala na koncertu u Hrvatskom Jandrofu

Druga i treća adventska subota i nedilja u naši seli je bila određena za hrvatske adventske i božićne jačke i kolede. Tako su se bili u ovi četiri dani u naši seoski crikva sa svojim programom predstavili naša domaća folklorna društva. U svakoj pojedinoj seoskoj crikvi su tako mogli gledatelji doživjeti isti adventski i božićni program.

Idea ovih koncerata je bila i proširiti jur dugoljetne redovite i tradicionalne hrvatske adventske i božićne koncerte u Hrvatskom Jandrofu i Čunovu i na ostala hrvatska sela u Slovačkoj. U svakom selu su tako mogli nazočni poslušati jačke i kolede u interpretaciji ne samo domaćih jačkarnih, tamburaških i folklornih društava, nego i u interpretaciji društava iz ostalih hrvatskih sela u Slovačkoj. Na ovom skupnom programu su sudjelovala društva: Tamburaški orkestar (TO) Konjic iz Čunova i Hrvatskoga Jandrofa, Klapa Adventa iz Devinskoga Novoga Sela, Hrvatanka iz Hrvatskoga Groba, Folklorno društvo Ljuljanka iz Hrvatskoga Jandrofa i Muško jačkarno društvo (MJD) Hrv. Jandrof. Kao solisti su se bili predstavili u pratnji TO Konjic i MJD Marija Hanny, Oto Gregor, Kristina Škodlerova i Tome Janković. Sve je počelo subotu 10.12. u Crikvi Sv. Mihovila u Čunovu. Pojedina društva su prvi put pokazali ovaj skupni program i publika je bila zaistinu jako presenečena, kako šaroliki i lipi program skupa dojde, kad se uključi tako velik broj naših hrvatskih umjetničkih društava i solistov. Po programu je bila mala agapa za sve nazočne ku je priredilo domaće hrvatsko kulturno društvo. Velje drugi dan nedilju 11.12. se je bilo sve ponovilo u Crikvi Krista Kralja u Hrvatskom Grobu. Isto je bilo došlo puno gledateljev i po programu je seosko društvo priredilo malu agapu za sve nazočne. Slijedeću subotu 17.12. je bio koncert u Crikvi Duha Svetoga u Devinskom Novom Selu s istim programom i agapom. Završni koncert je bio velje drugi dan nedilju 18.12. u Hrvatskom Jandrofu s istim programom i agapom. Iz zadnjih

dveh koncertov je bila napravena i snimka zvuka, ku bi kanili upotribiti za CD ploču, ku bi morala biti gotova za kraj ljeta 2023.

U okviru svakoga pojedinoga koncerta je bila organizirana i dobrotvorna zbirka za bolesnu divičicu u starosti 11 ljet. Skupni iznos ove zbitke u ukupnom iznosu 3.350,-Eur je bio krajem prosinca 2022. ljeta poslan ovoj bolesnoj divičici, ku njoj pomore financijski osigurati troškove zdravstvene zaštite, ku potribeje.

Osobito je triba spomenuti šaroliki i bogat program ovih koncerata koga su bila pojedina društva na pojedini koncerti prezentirala. Bili su za čuti ne samo poznate hrvatske božićne i adventske jačke i pjesme, nego i stare božićne i adventske kolede i jačke iz sedamnajstoga i osmnajstoga stoljeća, danas jur skoro pozabljene. Širina ovoga segmenta naše hrvatske duhovne kulture je zaistinu jako bogata i stara, ku su mogli svi nazočni na pojedini koncerti čuti i viditi.

Na kraju triba još zahvaliti svim sudjelujućim umjetničkim društvima za lipi program i seoskim hrvatskim kulturnim društvima za izvanredno dobru organizaciju pojedinih koncerata. Ufamo se ku će ovi koncerti postati redovitimi u svi četiri hrvatski seli u Slovačkoj, i tako svako ljetu u adventskom vrjenu povezavati pripadnike naše hrvatske zajednice i prijatelje na ov srdačni i prijateljski način, čemu se svi sudionici jur jako veseli i u slijedećem ljetu 2023.

RADOSLAV JANKOVIČ

Muško jačkarno društvo Hrvatski Jandrof

Klapa Adventa, tamburaški orkestar Konjic, dirigent Radko Janković, solista Oto Gregor

Konjic iz Čunova i Hrvatskog Jandrofa, solistica Marija Hanny

Klapa Adventa iz Devinskog Novog Sela, dirigent Oto Gregor

Folklorno društvo Ljuljanka iz Hrvatskog Jandrofa

Hrvatanka iz Hrvatskog Groba

Plesačka grupa Ljuljanka i Miniljuljanka otvorila je svetačni večer u Hrvatskom Jandrofu

VEČER FOLKLORA HRVATA U SLOVAČKOJ I CD 30. LJET MUŠKO JAČKARNO DRUŠTVO HRVATSKI JANDROF

Druga nedilja u novembaru je bila u Domu kulture u Hrvatskom Jandrofu određena za proslavu 30. obljetnice osnivanja Muškoga jačkarnoga društva Hrvatski Jandrof (MJD). U okviru priredbe Večer folklor Hrvata u Slovačkoj 2022. je društvo prezentiralo svoju jur petu CD ploču pod nazivom „30 ljet Muško jačkarno društvo“.

Na dvi CD ploča su snimljene hrvatske narodne i komponirane jačke iz repertoara MJD. Izvan četrnajstih novo snimljenih jačak si tako moru slušatelji poslušnuti na CD ploči i stare jur prije smimljena jačke iz prije izdanih CD pločov MJD. Novo snimljene jačke predstavljaju u glavnom srž hrvatskih seoskih narodnih jačak i jedne novo komponirane jačke za selo Hrvatski Jandrof pod nazivom „Stari gacin“. Ova jačka je spominak na selo prije i govori za selo Hrvatski Jandrof, kako su ga u glavnom prije rodjeni Jandrofci i Jandrofke doživili kao dica u selu. Snimanje ovoga CD-ja isto kao i proslava obljetnice MJD je bila u prošlom ljetu prekinuta epidemijom. Isto tako je bilo i snimanje u ljetu 2021. prekinuto i projekt završen stopr u ljetu 2022. Ova činjenica je dijelom bila i uzrok zato, da se snimu na CD-ju i manje poznate hrvatske narodne jačke prije u selu dobro poznate, ke su bile izašle početkom ljeta 2022. u knjigi R. Janković: „Jandrofski jačkar I. i Jandrofski jačkar II.“. CD tako omogućuje čuti i jur iz većega pozabljene stare hrvatske narodne jačke iz Hrvatskoga Jandrofa, kao naprimjer: „Protuliće drago vrime jur nam dohaja“, „Bila j´ rožica bijela kot snig“, „Kad se šećem k lozi“, „Zvana luga zelenoga“, „Šećem placu gori doli“, „Bižim

doli krčmu“, „Mare Marina“ ili „Rozmarija plavo cvate“. Na CD ploči su ali i još danas u selu dobro poznate jačke, kao naprimjer: „Teta draga“, „Ne idemo domom“ ili „Kad bude cvala djurdjica“. Moremo mirno reći da novo snimljene jačke samo potvrđuju velu bogatstvo i šarolikost hrvatskih narodnih jačak zabilježenih u Hrvatskom Jandrofu i omogućuju slušateljom čuti kako ove jačke glušu priredjene za četveroglasni muški zbor ili s tamburaškom pratnjom. Aranžmani i izbor jačak je suradnja Tome Jankovića, odgovornoga za tamburaške aranžmane, Radoslava Jankovića ml., odgovornoga za vokalne aranžmane i Radoslava Jankovića st. odgovornoga za izbor snimljenih jačak.

Za CD bi mogli na zadnje reći da samo pokazuje vridno, bogato i dugotrajno djelovanje Muškoga jačkarnoga društva Hrvatski Jandrof na području očuvanja, prezentacije i razvitka hrvatske glazbene kulture ne samo u domaćem selu Hrvatski Jandrof ali i med Hrvati u Slovačkoj i gradišćanskimi Hrvati kao takovimi. U okviru ove proslave se je u imenu društva MJD zahvalio voditelj društva MJD R. Janković st. članom društva, ki djeluju u društvu neprekinuto od početka, i to: Mate Bankoviću i Štefi Jankoviću.

Tamburaški orkestar Konjic iz Čunova Hrv. Jandrofa

Plesačka grupa Ljuljanka iz Hrv. Jandrofa

Voditeljica koncerta Marija Hanny zajedno s Radoslavom Jankovićem pozdravljaju mnogobrojnu publiku

Muško jačkarno društvo Hrvatski Jandrof

Radoslav Janković pogovorio je i predstavio je publiku bogato i dugotrajno djelovanje svojega Muškoga jačkarnoga društva Hrvatski Jandrof.

Zadovoljno jandrofsko publikum i sa gostima

Na priredbi su nastupala i društva, ka dugoljetno s MJD sudjeluju. Tako su se bili u programu predstavili plesačke grupe: „Ljuljanka“ i „Mini-Ljuljanka“ iz Hrvatskoga Jandrofa sa svojim koreografijama, Tamburaški orkestar „Konjic“ iz Čunova i Hrv. Jandrofa i Tamburaški sastav „Čunovski bečari“.

Svečani galakonzert „Večer folkora Hrvata u Slovačkoj 2022.“ je i u ovom ljetu bio jednom vrlo zanimljivom i dobro primljenom priredbom, ka je i u ljetu 2022. završila na svetačni način djelovanje naših hrvatskih folklornih i tamburaških grupov u Slovačkoj.

Na zadnje triba samo vjerovati da u ljetu 2023. će i ova priredba i djelovanje naših društav biti jednostavnije i bez komplikacijov povezanih s epidemijom ili drugimi poteškoćami, da budu pojedina društva mogla neprekinuto i prez poteškoćov djelovati cijelo ljetu 2023. isto kao je tomu bilo prije epidemije. Volja članov pojedinih naših kulturnih društav aktivno djelovati u društvu je i na dalje jako velika i tako se jur danas moremo veseliti na njihove nove nastupe, aktivnosti i projekte u sljedećem ljetu 2023.

RADOSLAV JANKOVIĆ

Dječji folklorni ansambl Grbarčieta

NOVOSELSKI SLAVLJENICI 35. OBLJETNICA NOVOSELSKIH ANSAMBALA ROSICA I GRBARČIETA

22. listopada predvečer se novoselski dom kulture "Istra Centar" popunio do zadnjeg mjesta gratulantima. Slavljenike su došli pozdraviti mlađi i stariji gledatelji, među kojima su bili i bivši članovi oba ansambla. Svi zajedno pratili su kulturni program ove svečane večeri i sve izvođače su nagrađivali urnebesnim pljeskom.

Na pozornici su se izmjenjivala oba ansambla sa svojim vlastitim programom. Dječji folklorni ansambl Grbarčieta sa svojom osnivačicom i dugogodišnjom voditeljicom Nikoletom Krajčirovom-Griezlovom i nešto stariji pjevački ansambl Rosica pod vodstvom dirigenta Ota Gregora. Teško je povjerovati da oba ansambla koračaju rame uz rame kulturnom povijesću Devinskog Novog Sela već dugih 35 godina, tijekom kojih su se u njima izmijenili mnogi članovi. Lijepo je to rekla voditeljica Grbarčieta Nika Griezlová: „Prošli su kroz moje ruke, neke od njih više nisam vidjela, ali to više me veseli što su mnogi bivši članovi i dalje u kontaktu sa nama i mnogi se i aktivno uključuju u život ansambla.“

Nakon uvodnog jingla, na pozornicu je izašla šarmantna voditeljica Majka Hany koja je pozdravila uvažene goste i ukratko predstavila oba slavljénika. Svojom su prisutnošću koncert uveličali i načelnik Devinskog Novog Sela gosp. Dárius Krajčír, lokalni zastupnici i drugi uvaženi gosti.

Svečani program otvorio je ansambl Grbarčieta svojom sada već legendarnom koreografijom „Novo Selo“. Nakon početnog plesnog pozdrava voditeljica i dirigent Rosice Oto Gregor prisjetili su se zajedno u kratkom razgovoru ličnosti koje su oblikovale ansambl Rosica i nekih nezaboravnih trenutaka iz povijesti ansambla.

Rosica nije zaostajala za Grbarčietima i Novoselce je pozdravila prigodnom pjesmom uglednog Novoselca Vilka Pokornog-Ticu *Zdravo bud, sritjno bud*. Vilko je autor teksta i osnovne melodije ove pjesme. Ovom pozdravnom pjesmom ansambl se podsjetio i odao počast uspomeni na ovog nezaboravnog Novoselca. Drugom pjesmom *Dalmatinka*, uz prigodan komentar dirigenta, Rosica je odala počast svojim utemeljiteljima, braći Gustavu i Štefanu Beseda.

Nakon pozdravnih pjesama na pozornicu su ponovno istrčala Grbarčieta. U temperamentnoj koreografiji „Slavonija“ u potpunosti su iskazali svoj talent za pokret i radost koju im pruža ples. Na kraju ovog dijela pro-

Voditeljica programa Marija Hanny predstavlja ansambl Rosica pod vodstvom dirigenta Ota Gregora

grama došao je lijep trenutak kada je voditeljica pozvala na pozornicu bivšeg člana ovog ansambla, danas načelnika DNV-a, gosp. Dáriusa Krajčíra. Darko, kako ga svi prijatelji zovu, prisjetio se ne samo svojih početaka, već je istaknuo i nezamjenjivu ulogu svog oca Joška Krajčíra i mame Marte koji su Niki pomogli osnovati ansambl i prvih godina su joj pomagali i s njegovim vođenjem.

U svom drugom nastupu Rosica se vratila na popularni val svog aktualnog repertoara. Dvoranom su se razlegnuli poznate hrvatske pjesme *Fala i Željo moja*. Nagrada za pjevače bio je spontani bravooooo i veliki pljesak.

I opet su na scenu došla Grbarčieta. Ovaj put s tek naučenim plesom „Zadarsko kolo“ koji se svima prisutnima jako svidio i također je dobio zasluženi pljesak.

Rosica je u svom zadnjem nastupu nastavila trend i oduševljenoj publici je ponudila druge popularne pjesme *Skitnica, Barka mala i Majko stara*. Raznovrstan svečani program kulminirao je zanimljivom završnom koreografijom „Dalmacija“ u izvedbi Grbarčieta.

I na samom kraju raznovrsnog programa na pozornici su se okupili svi izvođači i zajedno su zapjevali i otplesali poznatu pjesmu *Večeras je naša fešta*. Nakon završnih riječi voditeljice, pozornica je pripala brojnim gratulantima koji su čestitali voditeljima ansambala i oni su uzvraćali iskrenim riječima zahvale.

Svi ćemo se još dugo sjećati te lijepe večeri prožete pjesmom i plesom, jer je to zaista bila „naša fešta“.

OTO GREGOR

Dječji folklorni ansambl Grbarčieta

35. výročí
DFS Grbarčieta
& Rosica

Ansambl Rosica sa solisticami Ludku Nemethovu i Zdenku Zemkovu

Bivši član ansambla Grbarčieta, danas načelnik DNS-a Dárius Krajčír zahvalio obojici jubilentom i poželio puno uspjeha

Na kraju iskrena ispovijest nekadašnje dugogodišnje članice ansambla Rosica, danas 85-godišnje Betke Ondriašove na slovačkom jeziku.

Vyznanie

*Chodím zamyslená
popri rieke Morava.
Chodím sem a tam
na Rosicu spomínam
S ňou boli krásne časy,
šťastie, že ich mám.
Spomienky na Rosicu
v mojom srdci stále mám.
Sú mi ako vzácny klenot...,
ktorý navždy si uchovám.*

Ansambel Rosica je zapjevao svima gledateljima poznate popularne pjesme uz ogroman aplauz u dvorani

ANSAMBL ROSICA U POSJETU SVOJIM DOBRIM PRIJATELJIMA U HRVATSKOJ

„Čovjekov najbolji prijatelj je dobar čovjek.“

U to se mogao uvjeriti i pjevački ansambel Rosica kad se 27.10.2022. ujutro, odmah nakon glasanja na izborima, ukrcao u autobus i krenuo u Donju Lomnicu kod Zagreba.

U odredištu ovog izleta čekalo ih je puno dobrih ljudi, dugogodišnji prijatelji iz KUD-a Nova zora, koji su Rosicu pozvali na tradicionalnu turopoljsku manifestaciju „Vojkovi dani“. Organiziraju je svake godine krajem listopada.

Zašto „Vojkovi dani“?

Vojko Miklaušić rodio se 1916. godine u mjestu Veli Rat na Dugom otoku. Otac mu je bio učitelj, tako da se obitelj ubrzo preselila. Svoj drugi dom pronašla je u turopoljskom kraju, u pitoresknom mjestu Donja Lomnica, nadomak Velike Gorice, u blizini Zagreba. Vojko je zavolio turopoljski folklor. Počeo je hodati po selima i zapisivati napjeve i melodije koje su mu stari ljudi rado pjevali. Nastala je knjiga koja dokumentira običaje i tradicije

turopoljskog kraja. Čitatelj će u njoj pronaći običaje koje čovjeka prate od rođenja do smrti. Običaje i pjesme radne, svadbene, vojničke i mnoge druge. Za svaku kategoriju običaja zapisane su izvorne melodije. Vojko je nekoliko godina vrlo uspješno vodio i mjesni zbor Nova zora s kojim je na raznim koncertima i snimanjima zagrebačkog radija postigao izvanredne uspjehe.

Stanovnici Donje Lomnice odužili su se Vojku Miklaušiću kao spasitelju turopoljske kulturne baštine i time, što su jednu od svojih ulica nazvali njegovim imenom i svake godine ga se prisjećaju i u njegovu čast organiziraju kulturnu manifestaciju „Vojkovi dani“.

Uoči događaja sudionici položu vijenac na njegov grob i njemu u spomen se u mjesnoj crkvi služi sveta misa. U subotu predvečer se gotovo cijelo mjesto, predvođeno načelnikom i župnikom, okupi u mjesnom domu kulture kako bi pratilo bogat kulturni program u kojem nastupaju domaći i pozvani ansambli.

Domaći ansambel Nova zora je otvorio program

Rosica je već par puta nastupala na spomenutoj svečanoj manifestaciji i uvijek je slavila veliki uspjeh. Ni sada nije bilo drugačije. Po dolasku u Donju Lomnicu su nas ispred doma kulture čekali članovi domaćeg ansambla i srdačnom dočeku nije bilo kraja. Svi su bili sretni što se situacija oko pandemije malo smirila i što smo se nakon tri godine ponovno mogli sresti. Svi smo se prisjetili prošlih vremena kada je KUD Nova zora bilo u Devinskom Novom Selu i Rosica u Donjoj Lomnici.

Navečer je mjesni dom kulture bio do posljednjeg mjesta ispunjen gledateljima, među kojima su bili i predstavnici mjesnog kulturnog, društvenog i crkvenog života. U kulturnom programu nastupili su ansambli Obreška iz Donje Obreške, ansambel Dučec iz mjesta Mraclin, iz Devinskog Novog Sela je to bila Rosica te klape Rožica i Ravnica. Kraj je pripao domaćem ansamblu Nova zora, koji osim odraslih članova ima i dječju ekipu. Rosica je zapjevala popularne pjesme poznatih hrvatskih izvođača i cijele

lom dvoranom orio se pljesak. Svi su spontano pjevali s nama i aplauz je bio ogroman. Veliko iznenađenje za organizatore bio je nastup naših klapa Rožica i Ravnica, koje su u ovaj program unijeli nešto posebno i zaradili veliki pljesak.

Nakon koncerta koji je trajao do kasnih večernjih sati smo uživali u iću i piću i druženju s našim dobrim prijateljima uz dobru pjesmu. Nikom se ni nakon ponoći nije dalo ići spavati u hotel. No u nedjelju ujutro svi smo spremno stajali ispred mjesne crkve i sudjelovali u slavlju

nedjeljne svete mise. Nakon mise nam se ispred crkve zahvalio župnik. Na kraju nezaboravnog i lijepo provedenog vikenda u Hrvatskoj smo još spontano zajedno s članovima ansambla Nova zora i ostalim mještanima Lomnice zapjevali ispred crkve.

Međutim, ništa ne traje vječno i meni se čini da u Hrvatskoj vrijeme nekako brže leti...

Nakon obilnog ručka došlo je vrijeme rastanka. Suze nije mogla spriječiti niti jedna strana i u autobusu smo se ukrcavali s osjećajem da napuštamo naše najmilije. Jer kroz godine druženja su članovi ansambla Nova zora zaista postali naši dobri bliski prijatelji.

Kako bismo se mogli ponovno sresti, dirigent Rosice O. Gregor srdačno je pozvao naše prijatelje u De-

vinsko Novo Selo na Festival hrvatske kulture sljedeće godine.

Opet se potvrdilo da su veliki prijatelji Rosice divni dobri ljudi iz KUD-a Nova zora u Donjoj Lomnici.

Veselimo se vašem dolasku, prijatelji!

O. GREGOR
– dirigent ansambla Rosica

Veliko iznenađenje za naših prijateljev bio je nastup klapa Ravnica i Rožice

U nedjelju jutro je Rosica u mjesnoj crkvi sudjelovala na slavlju svete mise

Zajednička slika ispred crkve

AKTUALNO IZ MUZEJA

Otvorenje izložbe FOTOFORUM 2022

Fotoforum 2022

SNM-Muzej kulture Hrvata u Slovačkoj u suradnji s Istra Centrom, centrom za slobodno vrijeme u Bratislavi – Devinskom Novom Selu svake godine u mjesecu fotografije organizira izložbu fotografija fotografa amatera i početnika pod naslovom FOTOFORUM 2022. Već po 14. put su posjetitelji u prostorijama muzeja mogli vidjeti radove fotografa objavljene na portalu www.fotoforum.istracentrum.sk. Izložene fotografije izbor su fotografija s ovog portala objavljenih od listopada 2021. do listopada 2022. godine. Ukupno je izloženih 46 fotografija 23 autora. Izložba

je bila otvorena do kraja studenog 2022. godine u izložbenim prostorijama SNM-Muzeja kulture Hrvata u Slovačkoj.

Vernisaža se već tradicionalno održala prvog četvrtka u studenom. Posjetiteljima su se na početku obratili organizatori izložbe, ravnatelj Istra Centra Rastislav Šimkovič i ravnatelj SNM-Muzeja kulture Hrvata u Slovačkoj Andrej Solár te drugi pozvani gosti.

Od odabраниh najzanimljivijih fotografija Istra Centar zajedno sa novoselsku gmajnu svake godine pripremi aktualni zidni kalendar koji redovito zauzima prva mjesta u natjecanju kalendara u kategoriji Zidni kalendari - Općine. Kalendar se može kupiti u muzeju do isteka zaliha.

Izložba fotografija bila je jako zanimljiva

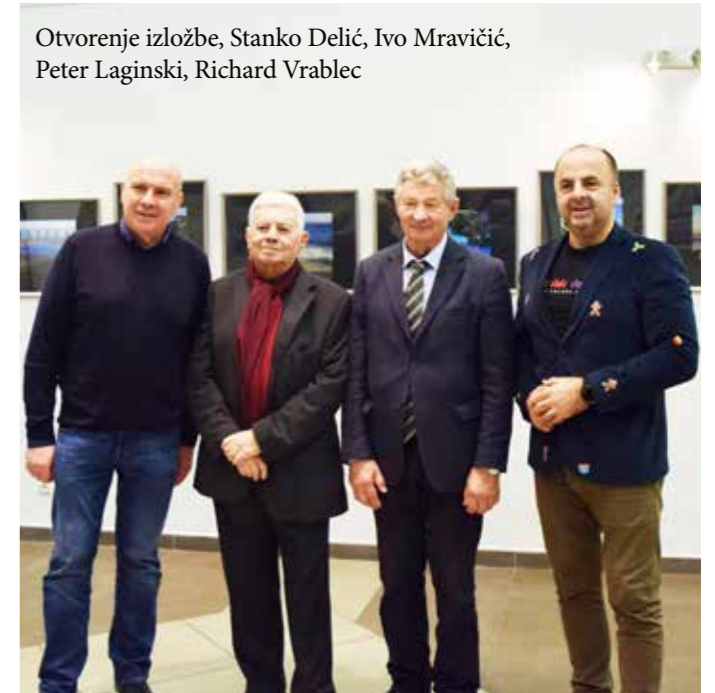

Zidni kalendar za 2023. godinu

Ljetne impresije – Tučepi

Tijekom zimskih mjeseci posjetitelji muzeja mogu se prisjetiti ljeta zahvaljujući izložbi fotografija *Ljetne impresije – Tučepi*. Na fotografijama je prikazano poznato hrvatsko ljetovalište Tučepi kroz objektiv profesionalnog fotografa Petra Leginskog, čije su slike posjetitelji imali priliku vidjeti na njegovoj prethodnoj izložbi u našem muzeju pod nazivom Vukovar.

Vernisaža izložbe *Ljetne impresije – Tučepi* održala se 13.12. 2022. godine i program je vodio Richard Vrablec. O izložbi je opširnije govorio sam autor Peter Leginský. Svojim posjetom i govorom počastio nas je gospodin Ivo Mravičić, direktor Turističke zajednice Tučepi i mnogi drugi cijenjeni gosti iz Slovačke i Hrvatske. Za kulturni program pobrinula se ženska hrvatska klapa Rožice iz Devinskog Novog Sela. Uz osvježenje i dobro hrvatsko vino posjetitelji su mogli porazgovarati i sa samim autorom izložbe. Izložba je u muzeju otvorena do kraja siječnja 2023. godine. Ulaz na izložbu je besplatan.

Otvorenje izložbe, Stanko Delić, Ivo Mravičić, Peter Laginski, Richard Vrablec

Opširnije o izložbi je govorio autor fotografija Peter Leginski

Izložbu je obogatila novoselska ženska klapa Rožice

Nove akvizicije hrvatskog muzeja

Jedna od temeljnih stručnih djelatnosti muzeja je nabava predmeta za muzejsku zbirku. U sklopu stručnih djelatnosti SNM-Muzeja kulture Hrvata u Slovačkoj, 2022. godine muzej je uspio nabaviti 3 nove akvizicije koje dokumentiraju povijest i sadašnjost hrvatske manjine u Slovačkoj, kao i život u Devinskom Novom Selu.

Kao prvi predmet zbirke predstavljamo *Metalni križić s korpusom raspetog Krista*, ukrašen floralnim motivima. Ovaj se križ koristio tijekom 20. stoljeća u Devinskom Novom Selu u kućanstvima, tijekom sprovoda, ali i tijekom hodočašća, npr. u nedaleku Marianku.

Drugi značajni predmet zbirke je *Obiteljsko stablo obitelji Surovič*, potomaka Hrvata iz Devinskog Novog Sela i Lamača, naseljenih u mjestu Láb. Obiteljsko je stablo izradila sama obitelj na temelju arhivskih istraživanja, obiteljskih sjećanja i dokumenata i prati povijest

obitelji od 19. stoljeća do danas. Sastavni dio obiteljskog stabla su i uspomene, priče i rijetke obiteljske fotografije. Stoga je obiteljsko stablo zanimljiva i rijetka manifestacija hrvatske svijesti sadašnjih potomaka ove obitelji.

Treća prinova zbirke našeg muzeja je dobro očuvana *Plavotiskana suknya* iz 1. polovice 20. stoljeća, otkrivena u podrumu jedne kuće u Devinskom Novom Selu na Slovincu. Suknja je plisirana s bijelim cvjetnim uzorkom.

Ovi novonabavljeni predmeti muzejske zbirke sada čekaju struč-

nu obradu i sigurno ćete ih u budućnosti, zajedno s drugim predmetima zbirke, moći vidjeti na našim izložbama.

SNM-Muzej kulture Hrvata u Slovačkoj zahvaljuje vam se na podršci u 2022. godini i želi Vam uspješnu 2023. godinu. Veselimo se Vašem dolasku na sljedeće priredbe organizirane kod nas u muzeju.

MÁRIA GARANOVÁ KRIŠTÁKOVÁ
SNM-Muzej kulture Hrvata
u Slovačkoj

Detalj uzorka plavotiskane suknje iz 1. polovice 20. stoljeća

Metaljni križić ukrašen floralnim motivima iz nove akvizicije muzeja

Svečanu misu je pratio zbor Pax et Bonum

ROSICA JE PJEVALA NA OTVORENJU HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE U FRANJEVAČKOJ CRKVI SV. MIHOVILA U ŽELJEZKOM

Biskup dijeceze u Željeznom Egidije Živković je u nedjelju 25. rujna u mjesnoj franjevačkoj crkvi na inicijativu dijeceze svečano otvorio novoosnovanu Hrvatsku katoličku misiju u Željeznom. Njezino sjedište bit će tamošnja crkva, u kojoj će se okupljati vjernici podrijetlom iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i drugi Hrvati iz područja bivše Jugoslavije zajedno s gradišćanskim Hrvatima iz okolice. Cijelu svečanu misu izravno je prenosila HRT. Glavni celebrant bio je biskup Egidije Živković a pjesmom je ovu svečanu misu pratio zbor Pax et Bonum koji čine osim pjevača iz Austrije i Mađarske i pjevači iz ansambla Rosica iz Slovačke pod vodstvom Ive Šeparovića.

Prvu Hrvatsku katoličku misiju u biskupiji Željezno vodit će franjevci na čelu s fra Božidarom Blaževićem, suosnivačem zbora Pax et Bonum. Mise u ovoj crkvi služit će se na standardnom hrvatskom jeziku. Svrha djelovanja ove novoosnovane misije je ne samo slavljenje redovitih svetih misa, već i bogat kulturni i crkveni program u samostanu usmjeren na očuvanje hrvatskog tradicionalnog nacionalnog identiteta koji će biti otvoren za sve koje interesira hrvatska kultura.

J.D.

Glavni celebrant bio je željezanski biskup Egidije Živković

Dan prije zajednički susret sudionikov sastanka uz zajedničko pjevanje i sviranje

Sljedeći dan u radnoj atmosferi s kreativnom raspravom o pripremanom udžbeniku

PROJEKT „ZAPJEVAJMO KAKO SU NAS UČILI“ ZA ODRASLE

Tijekom vikenda 15.10. – 16.10.2022. sudionici klapskog projekta „Zapjevajmo, kako su nas učili“ za odrasle okupili su se v donjoaustrijskom hrvatskom mjestu Čemba (Schandorf) na svom trećem sastanku. O uspješno pokrenutom projektu koji se fokusira na klapsko pjevanje izvijestili smo vas u prošlim brojevima našeg časopisa.

Tema ovog trećeg sastanka bila je finalizacija udžbenika klapskog pjevanja — Priručnika. Sudionici projekta iz svake zemlje imali su zadatak napisati posebno poglavlje tog udžbenika. Slovačka je pisala o tome, što je klapa, koje su vrste klapa i koje su vrste klapskih pjesama. Cijeli se projekt odvija pod organizacijskim pokroviteljstvom klape Kastav iz Hrvatske. Slovačku u projektu zastupaju ženska klapa Rožice i muška klapa Ravnica iz Devinskog Novog Sela.

Uoči službenog sastanka svi njegovi sudionici susreli su se na zajedničkom dočeku, gdje su zajedno zapjevali i prisjetili se prijašnjih sastanaka. Sljedeći je dan, subota 15.10., protekla u radnoj atmosferi prožetoj kreativnom raspravom o pojedinim poglavljima pripremanog udžbenika. Svi predstavnici pojedinih klapskih sastava

postupno su iznosili rezultate svog dosadašnjeg rada i zajednički su ih komentirali, odnosno korigirali. Predstavnici obiju klapa iz Slovačke dobili su pohvalu za precizno napisano poglavlje o klapi i njezinim vrstama, a posebno je visoko ocijenjen dio o podjeli klapskih pjesama.

Čeka nas još puno posla, jer za svaku vrstu pjesme ćemo svi zajedno snimati i glazbene uzorke. Korisnici udžbenika moći će ih pronaći na YouTube poveznicama.

Zainteresirao nas je rad mađarske kolegice Sabine Balogh koja se detaljno raspisala o glazbi i njezinoj ulozi u ljudskoj povijesti. Austrijski prijatelji predstavili su opsežan dio o radu s klapom, o probama, metodama i o funkcioniranju klape općenito.

Gospodin Saša Matovina – umjetnički voditelj klape Kastav – izrazio je veliko zadovoljstvo pristupom

radu od strane pojedinih sudionika. Kao koordinator cijelog projekta visoko je ocijenio razinu rada i predstavljene rezultate.

Nakon bogate rasprave i zajedničkog ručka, svi sudionici premjestili su se u mjesto Filež na 10. Festival gradišćanskih klapa. No o tome ćemo pisati na drugom mjestu.

Prvi dio našeg projekta polako se bliži kraju. Gotovi udžbenik bit će preveden na standardni hrvatski jezik i na nacionalne jezike zemalja sudionika projekta.

Svi već nestrpljivo očekujemo sljedeću godinu, kada ćemo svoje znanje početi primjenjivati u praksi. Vjerujemo da ćemo klapskom pjevanju privući novih zainteresiranih.

OTO GREGOR

RAVNICA I ROŽICE NA 10. FESTIVALU GRADIŠĆANSKIH KLAPA U FILEŽU

Klapa Rožice iz Devinskog Novog Sela

Klapa Ravnica iz Devinskog Novog Sela

Sredinom rujna u austrijskom mjestu Filež (Nikitsch) održan je 10. Festival gradišćanskih klapa. Festival organizira Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću. Na njemu su sudjelovali ansambli iz Austrije, Mađarske, Slovačke i Hrvatske. Program je vodio Martin Berlaković.

Festival je otvorila klapa Puljanke iz Dolnje Pulje pod vodstvom Jelke Zeichman-Kočič. Osim drugih pjesama otpjevala je i vlastitu pjesmu Mir motiviranu ratom u Ukrajini. Nakon nje nastupila je naša novoselska klapa Ravnica koju vodi Oto Gregor. Pjesmama Zaspalo je siročje, Dremle mi se dremle i Preletio sivi sokol Ravnica je zaslužila ogroman aplauz i uzvik bravo od publike.

Nakon klape Ravnica, na pozornicu su izašle gradišćanske klape Šari Stinjaki i Dičaki. Stinjaki su se prisjetili svog prvog koncerta koji su održali upravo na pozornici u Filežu. Muška klapa Dičaki iz austrijske Čembe (Schandorf) te je večeri pjevala u dva sastava. Prvo malom – S-sastavu i nakon pauze i u velikom – XL-sastavu. Klapu vodi Andreas Bencics koji je dobro poznat i članovima Rosice po svom nastupanju u međunarodnom pjevačkom zboru Pax et Bonum. Na kraju prvog dijela programa nastu-

pila je ženska klapa Evo nas koju čine članice iz raznih mjesta na Poljanci.

U pauzi gosti su se mogli okrijepiti ukusnom hranom i pićem. Također su mogli pogledati i putujuću izložbu o gradišćanskim Hrvatima.

I drugi je dio festivala pokazao bogatstvo klapskog pjevanja u Gradišću. Nakon klape Dičaki, pozornica je pripala ženskoj klapi Rožice iz Devinskog Novog Sela s umjetničkim voditeljem Otom Gregorom. Klapa Rožice je dobila zasluženi pljesak i svi prisutni su ocijenili njenu visoku vokalnu kulturu i profesionalan nastup. Veliku je pohvalu članicama klape dao i gospodin Saša Matovina iz Hrvatske koji vodi klapu Kastav, a ujedno je i koordinator klapskog projekta „Zapjevajmo kako su nas učili“ za odrasle. Gotovo svake godine, otkad se festival održava, nastupa i klapa TOP (Tamburaški orkestar Pinkovac). U Filežu je izvela narodne pjesme i hrvatske šlagere.

Završnica festivala pripala je ženskoj i muškoj klapi Kastav iz Hrvatske. Pošto se radi o izvođačima s dugogodišnjom tradicijom i prije svega iz klapske „domovine“ – Hrvatske, njihov je nastup bio visoko profesionalan i dostojno je okončao 10. Festival gradišćanskih klapa.

Za dobro raspoloženje i zabavu svih sudionika pobrinula se tamburaška grupa Slavenska Duša.

Svi su se složili da se umjetnička razina gradišćanskih klapa iz godine u godinu diže. Posebno su nas razveselile riječi Petra Tyrana u Hrvatskim novinama: „Ove godine mogli smo vidjeti kvalitativni rast klapa – no prije svega moramo odati priznanje klapama Rožice i Ravnica iz Slovačke“. Čak se i naše klape mogu početi uspoređivati s njima – no one su još na početku!"

OTO GREGOR
voditelj klapa Ravnica i Rožica

VIJESTI IZ HRVATSKE

ULAZAK HRVATSKE U EUROZONU I SCHENGENSKI PROSTOR 1. SIJEČNJA 2023.

Deset godina nakon što je ušla u Europsku uniju Hrvatska će početkom 2023. ući u slobodnu europsku zonu. Tim činom definitivno postajemo ono što odavna želimo biti: punopravna članica Europske unije.

Hrvatska postaje 27. članica šengenskog prostora i za manje od mjesec dana ukidaju se granične kontrole na kopnenim i pomorskim graničnim prijelazima, a na proljeće i u zračnim lukama. Najočitiija korist od ulaska u šengensku zonu će biti ukidanje granica između Hrvatske, Slovenije i Mađarske. Naravno, politički ostaju na snazi, ali fizički sasvim nestaju. To znači da neće biti nikakvih graničnih kontrola i zaustavljanja vozila prilikom prelaska granice iz Hrvatske u Sloveniju i Mađarsku, kao ni obratno. Granica Hrvatske s Bosnom i Hercegovinom, Srbijom i Crnom Gorom će postati vanjska granica Europske unije. U praksi već duže granice Hrvatske prema tim državama funkcionira-

ju kao vanjska granica Europske unije pa ne bi trebalo biti previše problema s prilagodbom nakon što Hrvatska uđe u šengensku zonu. Da se zemlje šengenskog područja promatraju kao jedna država, s više od 400 milijuna stanovnika, to bi bila treća najmnogoljudnija država na svijetu.

Što Schengen znači za hrvatski turizam? Jednostavno, znači više turista i veće prihode. Nijemac, Talijan, Slovenac, Austrijanac, Čeh, Slovak ili Poljak lakše će se odlučiti na dolazak u Hrvatsku na ljetovanje ako zna da neće satima morati čekati na granici. Uz to, Hrvatska 1. siječnja ulazi i u eurozonu. To je, kumulativno s ulaskom u Schengen, novi vjetar u leđa hrvatskom turizmu. S istom valutom lakše je i putovati i trošiti. Članstvo u eurozoni jamči državi, gospodarstvu i građanima veću sigurnost i bolju zaštitu od kriza i ekonomskih šokova.